

Länsstyrelsen
Skåne

Invasiva främmande arter

Lagstiftningen

Lisbet Neil Stephens- Naturprövningsenheten

Från och med den 1 januari 2019 är Länsstyrelsen ansvarig tillsynsmyndighet för att se till att 7 artikeln i EU's lagstiftning om invasiva främmande arter av unionsbetydelse efterlevs.

EU-lagstiftningen reglerar hantering och "förvaring" av invasiva främmande växter och djur, samt medlemsstaternas skyldighet att förhindra spridning. Detta har implementerats i svenska lag genom miljöbalken.

Detta är en samhällsviktig fråga med hög prioritet.

EU-lagstiftningen råder över svensk lag.

Sedan den 15 augusti 2019 är det förbjudet att ha gudaträd.

EU-förordning 22 oktober 2014 nr 1143/2014 artikel 7

1. Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt

a) **föras in** på unionens territorium, inklusive transiteras under tullövervakning

b) **hållas**, inte heller i sluten förvaring,

c) **födast upp**, inte heller i sluten förvaring,

d) **transporteras** till, från eller inom unionen, utom för transport av arter till anläggningar i samband med utrotning,

e) släppas ut på **marknaden**,

f) **användas eller utbytas**,

g) tillåtas **reproducera sig, växa eller odlas**, inte heller i sluten förvaring, eller

h) **släppas ut** i miljön.

2. Medlemsstaterna ska vidta **alla nödvändiga åtgärder för att förebygga** oavsiktlig introduktion eller **spridning**, inbegripet i tillämpliga fall, på grund av grov vårdslöshet, av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

8 kap 4 § miljöbalken enligt ändring 2018-07-06

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förbud mot eller särskilda villkor för att

sätta ut exemplar av djur- eller växtarter i naturmiljön,

införsel, utförsel, transport, förvaring, preparering och förevisning av eller handel med djur, växter eller ägg, rom, bon eller andra produkter som har utvunnits av djur eller växter, och

åtgärder för att förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter och för att minimera, mildra och avhjälpa sådana arters negativa effekter på den biologiska mångfalden.

Föreskrifterna får endast avse förbud, villkor och åtgärder för att skydda vilt levande djur- eller växtarter eller den biologiska mångfalden eller för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden. Föreskrifterna får avse undantag enligt förordning (EU) nr 1143/2014.

Trädde i kraft 1 januari 2019.

Förordning (2018:1939) om invasiva främmande arter 2018-11-26

Förordningen är meddelad med stöd i 8 kap 4 § Miljöbalken

7 § Bestämmelser om förbud som avser invasiva främmande arter i unionsförteckningen finns i **artikel 7.1** i förordning (EU) nr 1143/2014.

I samma förordning finns det bestämmelser om att det trots förbuden är möjligt att
1. ge tillstånd till viss hantering av sådana arter (artiklarna 8 och 9),
(...)

Trädde i kraft 1 januari 2019.

Tillstånd och övergångsbestämmelser

Tillstånd regleras i artikel 8 och kan ges för forskning och medicinsk användning som inte kan substitueras. Arten ska då hållas i sluten förvaring och omfattas av kontrollplan.

Undantag kan också ske för tvingande allmänna intressen.

Naturvårdsverket är tillståndsgivande myndighet.

Det finns **övergångsbestämmelser** gällande sällskapsdjur samt för viss kommersiell handel (2 år) de som håller lager att inom två år avyttra dessa till aktörer med tillstånd.

Förordning (2018:1939) om invasiva främmande arter 2018-11-26

57 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och 2 kap. 6, 8 och 10 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)

26 kap. 9 § i Miljöbalken En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Miljötillsynsförordning (2011:13)

Genom ändring av tillsynsförordningens 7-8 §§ den 22 november 2018 beslutas att Länsstyrelsen har tillsyn över:

skydd för biologisk mångfald enligt 8 kap. 1-4 §§ miljöbalken,
förordning (EU) nr 1143/2014, (utom den tillsyn som omfattas av Skogsstyrelsens ansvar)

Miljöbrott 29 kap 2c § Otillåten hantering av invasiv art

För **otillåten hantering av en invasiv främmande art** döms

till böter eller fängelse i högst två år

den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet hanterar en invasiv främmande art på något sätt som beskrivs i artikel 7.1 a-h i förordning (EU) nr 1143/2014,

och därigenom bryter mot förordningen eller föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 8 kap. 4 § första stycket 3 och andra stycket.

Vid grov oaktsamhet ska det dömas till ansvar endast om gärningen har medfört skada på eller olägenhet för människors hälsa eller miljön eller risk för sådan skada eller olägenhet.

Vad innebär detta?

Att ha gudaträd på sina fastigheter är förbjudet.

Det finns inga undantag för träd som står utomhus.

Malmö stad kommer med största sannolikhet att behöva ta bort samtliga träd.

Att behålla träden kan utgöra brott.

